

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **B. L.**, zast. JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem, se sídlem Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2019, č. j. OAM-256/ZA-ZA12-ZA22-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 11. 2021, č. j. 29 Az 12/2019 - 79,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobkyně advokátovi JUDr. Ing. Jiřímu Špeldovi **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč. Tato částka bude zástupci žalobkyně vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobkyně nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 6. 2019, č. j. OAM-256/ZA-ZA12-ZA22-2019, neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 6. 10. 2020, č. j. 29 Az 12/2019 - 32, žalobu proti uvedenému rozhodnutí žalovaného zamítl.

[3] V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že v posuzovaném případě nebyla žalobkyně ve vlasti pronásledována podle § 12 písm. a) zákona o azylu, ani nemá odůvodněný strach z pronásledování podle písm. b) téhož ustanovení. Žalobkyni současně nemohl být udělen ani azyl za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu či doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny podle § 14b téhož zákona, jelikož žádosti o mezinárodní ochranu jejího adoptivního syna žalovaný taktéž nevyhověl. Podle krajského soudu se dále žalovaný na str. 4 - 5 odůvodnění svého rozhodnutí řádně zabýval individuální situací žalobkyně i jejím zdravotním stavem ve vztahu k případnému udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Ve shodě s žalovaným konstatoval, že žalobkyně neoznčila žádné zdravotní potíže, jež by nemohly být účinně léčeny v Gruzii. Žalobkyně se naopak v zemi původu léčila volně dostupnými léky, má zde zdravotní pojištění a zdravotní péče jí byla poskytnuta zdarma. Vzhledem k relevantní judikatuře Evropského soudu pro lidská práva se tak v případě žalobkyně

nejedná o nelidské a ponižující zacházení. Sama žalobkyně přitom během pohovoru k její žádosti o udělení mezinárodní ochrany za její jediný důvod označila snahu zůstat v České republice se synem, o něhož chtěla pečovat po lékařském zákroku, přičemž zároveň konstatovala, že se chce později do vlasti vrátit. Žalobkyni tak v případě jejího návratu do Gruzie nehrozí žádné nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný si současně obstaral dostatek relevantních informací o zemi původu žalobkyně, jež jsou součástí správního spisu a s nimiž ostatně žalobkyni řádně seznámil. Gruzie je s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie od 20. 4. 2019 zařazena podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu mezi bezpečné země původu, přičemž žalovaný se i přes tuto skutečnost meritorně zabýval žádostí žalobkyně z hlediska všech důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Závěrem krajský soud zdůraznil, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území České republiky a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců.

[4] Tento rozsudek krajského soudu zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 4. 2021, č. j. 4 Azs 363/2020 - 50, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění tohoto zrušujícího rozsudku uvedl ve vztahu k stížnostní námitce o nesprávné identifikaci důvodu pro podání žádosti o mezinárodní ochranu, jímž údajně nebyla snaha o legalizaci pobytu, nýbrž zdravotní stav žadatelky a její úmysl léčit se v České republice, že zdravotními obtížemi žalobkyně se žalovaný zabýval na stranách 4 a 5 svého rozhodnutí, přičemž vysvětlil, proč je nelze považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, na což již správně poukázal krajský soud v napadeném rozsudku. Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani dalším kasačním námitkám směřujícím proti závěrům vysloveným v žalobou napadeném rozhodnutí, podle nichž žalobkyně nesplnila podmínky pro udělení žádné formy mezinárodní ochrany. Nicméně nakonec konstatoval, že krajský soud pochybil, pokud poučení podle § 51 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nezaslal stěžovatelce v gruzínštině a následně rozhodl o žalobě bez nařízení jednání, čímž zatížil žalobní řízení vadou, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[5] V dalším řízení krajský soud tuto vadu odstranil, žalobkyni zaslal řádně přeložené poučení podle § 51 s. ř. s. do gruzínského jazyka a po marném uplynutí zákonné lhůty pro vyjádření nesouhlasu s vyřízením věci bez jednání o ní znovu tímto způsobem rozhodl. Rozsudkem ze dne 30. 11. 2021, č. j. 29 Az 12/2019 - 79, opětovně žalobu zamítl, a to s totožnou argumentací jako ve svém předchozím rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto novému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) blanketní kasační stížnost. V jejím doplnění učiněném v měsíční lhůtě stanovené ve výzvě soudu namítla, že žalovaný ani krajský soud se dostatečně nezabývali jejími problémy se srdcem, na které upozornila v pohovoru ze dne 19. 3. 2019. Kvůli nim několikrát zkolabovala a nejspíše se jednalo o mikroinfarkt. V České republice podstoupila řadu odborných vyšetření, která závažnost jejího onemocnění potvrdila. Žalovaný tak porušil své povinnosti, když její žádost o mezinárodní ochranu posoudil jako snahu o legalizaci pobytu a opomněl se zabývat jejími zdravotními obtížemi ve světle možného udělení humanitárního azylu. Krajský soud převzal závěr žalovaného s tím, že se zdravotními problémy žadatelky zabýval dostatečně a že se nejedná o žádné těžké onemocnění, pro které by musela podstupovat v zemi původu soustavnou léčbu. Žalovaný a krajský soud však nerefletovali, že od odjezdu z Gruzie a podání žádosti o mezinárodní ochranu se její zdravotní stav výrazně zhoršil, jak vyplývá z přiložených lékařských zpráv. V daném případě se tedy jedná o případ hodný zvláštního zřetele, pro který by jí měl být udělen azyl z humanitárních důvodů.

pokračování

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že sama stěžovatelka sdělila při pohovoru ze dne 19. 3. 2019, že v Gruzii odmítla léčbu kvůli svému subjektivnímu přesvědčení, nikoliv proto, že by byla v zemi původu nedostupná. Následná akutní péče pak byla stěžovatelce poskytnuta zdarma. Kasační námitka, podle níž se žalovaný ani krajský soud nezabývali tvrzením stěžovatelky ohledně jejích zdravotních problémů, tak nemůže obstát, jak vyplývá i z příslušných částí žalobou napadeného rozhodnutí a rozsudku krajského soudu. Dále žalovaný poukázal na to, že kasační námitky v nynější podobě již byly vypořádány jím i krajským soudem.

III. Posouzení kasační stížnosti

[8] Dříve než Nejvyšší správní soud mohl přistoupit k meritornímu posouzení věci, musel se zabývat tím, zda jsou v ní splněny podmínky přípustnosti kasační stížnosti. Shledal přítom, že tomu tak není.

[9] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., je kasační stížnost nepřipustná *proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.* Opakovaná kasační stížnost podaná v posuzované věci je tedy přípustná jen za předpokladu, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Tím není dotčena možnost v opakované kasační stížnosti brojit proti rozhodnutí krajského soudu ohledně otázek, kterými se Nejvyšší správní soud v předchozím zrušovacím rozsudku nezabýval.

[10] Jak již totiž Nejvyšší správní soud konstatoval v usnesení ze dne 5. 2. 2013, č. j. 8 Afs 47/2012 - 39, „*ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. obsahuje z uvedeného pravidla výjimku. Opakovaná kasační stížnost je přípustná, je-li v ní namítáno, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v předchozím zrušujícím rozsudku. Přípustnost takové kasační stížnosti je tedy omezena na důvody, které Nejvyšší správní soud v souladu se zákonným omezením svého přezkumu dosud v téže věci neřešil. Smyslem této úpravy je, aby se Nejvyšší správní soud nemusel opakovaně zabývat věcí, u které již jednou vyslovil svůj právní názor závazný pro krajský soud; to za předpokladu, že se krajský soud tímto názorem řídil. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2012, č. j. 8 As 2/2012 - 55, shrnul závěry plynoucí z judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, které se týkají dalších případů, kdy lze shledat přípustnost kasační stížnosti. Jedná se o případy, které ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. sice konkrétně nezmiňuje, ale implicitně v sobě obsahuje. Nepřipustnost kasační stížnosti nelze konstatovat zejména v případech, kdy Nejvyšší správní soud vytkl nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. Námitky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů, které Nejvyšší správní soud v dané věci vyslovil, nebo musí směřovat k právní otázce, která nemohla být řešena v první kasační stížnosti, zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu. Opakovaná kasační stížnost je dále přípustná i v případě, kdy krajský soud doplnil po zrušení svého původního rozsudku dokažování, i když nově zjištěné skutečnosti hodnotil v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu, vyjádřeným obecně a obiter dictum ve zrušujícím rozsudku. Obdobně může být podstatně změněn i právní stav, a to změnou či zrušením rozhodného právního předpisu, za situace bránící aplikaci původního předpisu; podobně i deklarací protiústavnosti předpisu Ústavním soudem. Jako nepřipustnou nelze odmítnout ani opakovanou kasační stížnost, je-li jejím argumentačním základem podstatná změna judikatury, a to na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát Nejvyššího správního soudu povinen akceptovat v novém rozhodnutí - například pokud by o rozhodné právní otázce uvážil jinak Ústavní soud, Evropský soud pro lidská práva, Evropský soudní dvůr.“*

[11] Nejvyšší správní soud posoudil obsah kasační stížnosti podle shora uvedených kritérií. Stěžovatelka v doplnění opakované kasační stížnosti pouze namítla, že žalovaný a krajský soud

nedostatečně posoudili její zdravotní stav, že žalovaný nesprávně posoudil žádost o udělení mezinárodní ochrany jako snahu o legalizaci pobytu a opomněl se zabývat jejími zdravotními obtížemi ve světle možného udělení azylu z humanitárních důvodů a že se v daném případě jedná o případ hodný zvláštního zřetele, pro který jí měl být udělen humanitární azyl. Všemi těmito otázkami se však již zabýval Nejvyšší správní soud v předchozím rozsudku ze dne 7. 4. 2021, č. j. 4 Azs 363/2020 - 50, v němž k tomuto tvrzení o nesprávné identifikaci důvodu pro podání žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že zdravotními obtížemi žalobkyně se žalovaný zabýval na stranách 4 a 5 svého rozhodnutí, přičemž vysvětlil, proč je nelze považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, na což správně poukázal krajský soud v rozsudku ze dne 6. 10. 2020, č. j. 29 Az 12/2019 - 32. V něm přitom konstatoval, že stěžovatelka v žalobním řízení neuvedla žádné těžké onemocnění, pro které by musela v zemi původu podstupovat soustavou léčbu, ani skutečnost, že by jí potřebná léčba byla odprávnána. Sama stěžovatelka se zmínila, že jejím jediným důvodem pro podání žádosti je snaha být v České republice se synem a poté se vrátit do Gruzie. V zemi původu se neléčila a pouze příznaky, které pociťovala, řešila užíváním volně dostupných léků. Dále připustila, že v Gruzii má zdravotní pojištění a zdravotní péče je jí tam poskytována zdarma. Pouhý fakt, že v zemi původu je zdravotní péče na nižší úrovni než v České republice, podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva nepostačuje k udělení mezinárodní ochrany. Skutečnosti uvedené stěžovatelkou pak ani nelze považovat za velmi výjimečný případ, který by na základě rozhodovací činnosti téhož soudu znemožnil vyhoštění vážně nemocné osoby. Všechny tyto závěry krajského soudu tedy Nejvyšší správní soud v předchozím rozsudku ze dne 7. 4. 2021, č. j. 4 Azs 363/2020 - 50, aproboval. V dalším žalobním řízení pak stěžovatelka po odstranění zmíněné procesní vady zůstala naprosto pasivní a ve vztahu ke svému aktuálnímu zdravotnímu stavu nevznesla žádné námítky. Za této situace krajský soud postupoval naprosto správně, když v novém rozsudku ze dne 30. 11. 2011, č. j. 29 Az 12/2019 - 79, jen zopakoval své závěry, které ve vztahu k zdravotním obtížím stěžovatelky vyslovil již v předchozím rozsudku a které byly potvrzeny nadřízeným soudem. Stěžovatelka tak kasační stížností v podstatě pouze vyjadřuje nesouhlas s posouzením věci Nejvyšším správním soudem v rozsudku sp. zn. 4 Azs 363/2020 a brojí proti v něm učiněnému závaznému právnímu názoru o nesplnění zákonných podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu stěžovatelce. Stěžovatelčina kasační stížnost je proto podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nepřijatelná.

[12] Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na své již citované usnesení sp. zn. 8 Afs 47/2012, v němž uvedl, že „*institut nepřijatelnosti opakovaných kasačních stížností vylučuje, aby Nejvyšší správní soud k nové kasační stížnosti v téže věci sám revidoval svůj původní závazný právní názor. Zruší-li totiž Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, je vysloveným právním názorem vázán nejenom krajský soud (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), ale také samotný Nejvyšší správní soud, rozhoduje-li za jinak nezměněných poměrů v téže věci. Tím je zaručen požadavek legitimního očekávání a předvídatelnosti soudního rozhodování (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. 9 Afs 59/2007 - 56).*“ Námítkami fakticky směřujícími proti právnímu názoru vyslovenému v předchozím zrušujícím rozsudku se tedy Nejvyšší správní soud nemůže zabývat, neboť je jím v řízení o této kasační stížnosti sám vázán.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti novému rozsudku krajského soudu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona, neboť je nepřijatelná ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

pokračování

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

[15] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2022, č. j. 4 Azs 448/2021 - 24, byl stěžovatelce ustanoven zástupcem advokát JUDr. Ing. Jiří Špelda. Zástupci, který byl stěžovatelce ustanoven soudem, náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které v tomto případě platí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna za zastupování advokátem za řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to za jeden úkon právní služby poskytnutý stěžovatelce v řízení o kasační stížnosti (první porada s klientkou včetně převzetí a přípravy zastoupení) ve výši 3.100 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za tento úkon právní služby 300 Kč. Zástupce stěžovatelky je plátcem daně z přidané hodnoty, jak vyplývá ze systému ARES, a proto součástí nákladů řízení tvoří rovněž tato daň ve výši 714 Kč, tj. 21 % z částky 3.400 Kč (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Naproti tomu Nejvyšší správní soud nemohl jako důvodně vynaložený úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu považovat doplnění kasační stížnosti, neboť to neobsahovalo žádnou projednatelnou námitku, jak již bylo zmíněno. Odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti tak dosahuje celkové výše 4.114 Kč a bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2022

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu